

COMITETUL PENTRU AȘEZĂMINTELE CULTURALE
DE PE LÂNGĂ CONSILIUL DE MINISTRI AL R.P.R.
Splaiul Unirii Nr.1

Serviciul Muzeu și Monamente.

5 Oct. 1953.

Nr. 24 Sept. 1953.

Nr. 28.933.

Loc. pt. adresă C ă t r e Tov. Radu Codreanu Str. Artei Nr. 5 Raionul N. Bălcescu Str. 1. Oct. 1953	Loc. pt. stampila de intrare MONUMENTE Istorice NR. FILA 1274
Dosarul și semnul Dvs. Nr. data	Dosarul și semnul nr. Nr. data

Referitor la:

La adresa Nr. 28933 din 24 Sept. 1953 reese că terenul situat în comuna Mangalia regiunea Constanța, str. Mircea cel Bătrân care în urma săpăturilor executate în anii 1933-34 a fost cerut să fie declarat monument istoric în ședința comisiei Monumentelor Istorice din 23 Octombrie 1946.

Deasemenea s'a intervenit de aceeași comisie către Direcția Contenciosului din Ministerul Artelor cu Nr. 870 din 1946 prin care se cerea facerea formelor pentru declararea de monument istoric.

Nu avem nici o confirmare asupra declarării ca monument istoric sau de trecerea terenului în posesia statului.

DIRECTOR ADJUNCT,

Anexe:

Inspector,

17-17/1946.

4/XI.

Direcției Contenciosului din
 Ministerul Artelor.

870/1946

Avem onoare a vă ruga ca în conformitate cu art.3 din legea de conservare și restaurare a monumentelor istorice să binevoiți a întocmi formele de clasare ca monument istoric a terenului viran din Str.Mircea Cel Bătrân din Mangalia, care urmează după ultima casă cu Nr.13.

Anează în copie procesul-verbal al ședinței Comisiunii noastre din 23 Octombrie 1946 și adresa Nr.870/946 a Muzeului Național de Antichități.

DIRECTOR,

V.Brătulescu

Seful Biroului,

V.Iacomi

1

COMITETUL PENTRU AȘEZĂMINTELE CULTURALE
DE PE LANGA CONSILIUL DE MINISTRI AL R.P.R.

Splaiul Unirii Nr.1

Serviciul Muzeu și Monumente.

5 Oct.1953.

Nr. 28933.

C ă t r e

Tov.Radu Codreanu

Str.Artei Nr.5

Raionul N.Bălcescu

L o c o

La adresa Nr.28933 din 24 Sept.
1953 reese că terenul situat în comuna Mangalia regiunea Constanța, str.Mircea cel Bătrân care în urma săpăturilor executate în anii 1933-34 a fost cerut să fie declarat monument istoric în ședința comisiei Monumentelor Istorice din 23 Octombrie 1946.

Deasemenea s'a intervenit de aceeași comisie către Direcția Contenciosului din Ministerul Artelor cu Nr.870 din 1946 prin care se cerea facerea formelor pentru declararea de monument istoric.

Nu avem nici o confirmare asupra declarării ca monument istoric sau de trecerea terenului în posesia statului.

DIRECTOR ADJUNCT,

Altman

Inspector,

V. Miron

COMITETUL PENTRU ASEZAMINTELE CULTURALE
DE PE LANGA CONSILIUL DE MINISTRI AL R.P.R.

Splaiul Unirii Nr.1

Serviciul Muzee si Monumente

Nr. 28933. 24 Sept. 1953.

Loc pt. adresă

C ă t r e

MUZEUL NATIONAL DE
ANTICHITATI

Str. I.C. Frimu Nr. 12 LOCC

Loc pt. stampila de intrare

MUZEUL NAȚIONAL

DE ANTICHITATI

Intrare No. 1274

din 25 Sept. 1953.

Dosarul si semnul Dvs.

Scrisoarea Dvs.
Nr. data

Dosarul și semnul ns.

Scrisoarea ns.
Nr. data

Referitor la:

Vă înaintăm alăturat în original

2 Octombrie 1953.

La solicitarea dozor
al soptenilor de la
Callatis-Bazilica, rezultă:
că terenul pe care se
aflează cel bătrân
sau fost declarat
Monument istoric.

cererea fraților Codreanu care solicită
un certificat din care să reiasă că tero
nul pe care s'a descoperit Cetatea
Callatis-Bazilica - nu mai este în prop
rietatea lor din anul 1920, fiindu-le
necesar pentru scutirea impozitelor fis-
cale.

ARCHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILA 11

Inspector

b. J. a. 50.

Anexe:

Ref.

Dacă în arhiva fostei comisi
a hon. Ist. există date din care
să rezulte că terenul pe care
se află în prezent muzeul Statului
se poate elibera de la impozite.

50-08-22. Format A5.

25. IX. 1953.

Intrucât lucrările
de la Muzeliu din 1920
nu erau patronate și sub-
venționate de Muzeul Națio-
nal de Antichități și de
câteva Comisii Monumentale
Istorice, cererea fratilor
Codreanu a fost întru totul
găsită la noi. În această
privință se poate comisi-
onarea arhivei fostei Com-
isii Monumentale
Istorice.

Director, —
Gh. Stefan

Nr. 28933 din 23. IX 1953 București, 23 Septembrie 1953

REGISTRATURA

Către 442032

ARHIV
MONUMENTE ISTORICE

COMITETUL PENTRU AȘEZĂMINTELE CULTURALE

Comisiunea Monumentelor Istorice

L o c o

Slaul Unirei N r.1

Subsemnații FRATII CODREANU, cu domiciliul
in București, Strada Artă Nr.5 in calitate de pro-
prietari ai imobilului (teren viran) in suprafață de
6.030 m.p., situat in Comuna Mangalia, Regiunea Constanța
pe marginea mării, teren sub care, in urma săpăturilor
efectuate încă din anul 1920, s'a descoperit Cetatea
Callatis -Bazilica-,

Vă rugăm să binevoiți a ne elibera un Certificat
din care să se constate că acest teren nu mai este
in proprietatea noastră dela data de cand descoperirile
făcute pe el, au fost declarate "Monument Istoric".-

Acest certificat ne este necesar pentru a-l
prezenta organelor fiscale care ne urmăresc pe nedrept
pentru plata impozitelor asupra unui teren ce nu ne mai
apartine din anul 1920.-

LUPTAM PENTRU PACE,

Kada Codreanu

Mazarta Codreanu
I. Codreanu

3

COPIE, depe procesul-verbal din 23 Octombrie 1946.

PROCES-VERBAL

Nr. 6

Sedința din 23 Octombrie 1946

Presedinte: Al. Lapedatu;

Membrii prezenți: Victor Stefănescu; T. Sauciuc Săveanu,
P. Antonescu, G. Oprescu.

Secretarul Comisiunii: Victor Brătulescu.

Resturile basilicei din Mangalia, situate pe Bulevardul Regina Maria, terenul viran, în formă de tringhi din Str. Mircea Cel Bătrân, teren în care în anii 1933 și următori s'au descoperit mai multe monumente onorifice antice și care urmează după casa cu Nr. 13, se clasează monumente istorice (Temei Nr. 370/946).

Sedința se ridică la orele 13,30

pentru conformitate,

23 Oct. 1946

Se aprobă decizia

București, 27 Iunie 1946

MINIST. CULT. NATIONALE SI AL CULTELOR

Nr. 0870 + 1 JUL 1946 +

COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE

Nr. 331

D.M.I.
ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILA 13

3

DOMNULE PRESEDINTE,

2 Iulie 1946

Se înterine

En sensul adresei

și se face în

urma Com. pentru

prime redințe

V. Sărbu

Cu onoare vă rog să binevoiți a face demersurile necesare pentru declararea de monument istoric a terenului viran din str. Mircea cel Bătrân din Mangalia care urmează după ultima casă cu nr.13 din str. amintită mai sus. Este o parcelă de formă triunghiulară, un colț în care au fost descoperite în 1933 și în anii următori, mai multe fundamente de monumente onorifice antice. Vezi DACIA, VII-VIII, 1937-1940, 1941, pag.230-234 cu figurile 10-14. Cum resturile de monumente de pe această parcelă descoperite în 1933 și 1934 și acoperite din nou pentru a le feri de distrugere, sunt, afară de resturile basilicei din B-dul Regina Maria din Mangalia, singurele vestigii ale trecutului glorios al vechiului Callatis, care ar putea fi întreținute vizibile pentru cei de astăzi, este o datorie a noastră, după cum am arătat și în DACIA, l.c., de a griji pentru păstrarea acestor resturi din Mangalia prin declararea parcelei amintite mai sus ca monument istoric.

Primiți, vă rog Domnule Președinte, asigurarea deosebitei mele stime.

Georgel Iancu-Savaru

DOMNIEI SALE

DOMNULUI PRESEDINTE AL COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

564.

12-1-928

4

2

Minister Culte

Serv. Contencio

D.M.I.
ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILA 12

2 Truse

Cuven Onoare a va rugam
in copie rap. Nr 45/564/a.c. al
Muzeului National de Antichitati
cu intreg dosarul privitor
la Terenurile din Mangalia unde
s'au descoperit truse antice.
rugandu-va sa luati in
cunostinta de cauza
dispozitiilor, de ~~expropriere~~
de acest teren, proprietatea
Glor. Coheanu, Tomi si Meliok
sa fie declarate de interes
istoric prin Decret Regal, cf. Legii
R. J. C. M.

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

DIRECȚIUNEA
MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

No. 45

București, 23 Mai 1928
Bulev. Academiei 7 (Universitate)

1928

Domnule Președinte,

La Nr. 449 din 18 Mai c., sânt de
păreră că pe baza avizelor și referatelor
produse în chestiunea ce face obiectul cererii
primordiale a d-lui T. I. Codreanu, - să se proce-
deze la dădarea de interes istoric, conform
art. 3 din Legea pentru conservarea și restaurarea
monumentelor istorice, a întregii porțiuni de
teren delimitate prin referatul și schița de
plan a d-lui arhitect St. Becu, - teren ce
aparține domnilor T. I. Codreanu, Tone și Melide.

Director, J. Andrieșescu

Comisiunea Monumentelor Istorice

Sedinta dela 25 Ma.

Se cere declararea
de monument istoric a terenului.
Ce aparține d-lui Codreanu
Tone și Melide.
Domnului Președinte al Comisiunii Monumentelor
prin decret regal Istoric

449

18 main

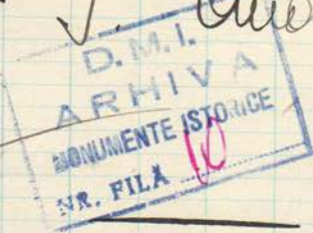
6

Blu

12-1-928⁹

Anghiescu

Loco.

Acesta are o va-mainta
 în original ref. la 449/a-c-al
 din Ark. St-Becu cu 2 planuri
 și la 326/928, la 909/927, la 928/926
 cu toate anexele, îngăduindu-se
 la înverșit a cerceta și de
 Arzyl St-Asupra Terenului
 din Mangalia pe care s-au
 găsit urme de terne antice și
 urmea a și exproprie
 Bisericii a se înăpăria toate anexele
 S. Coz

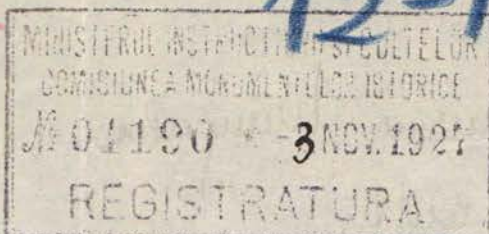

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

DIRECȚIUNEA
MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

No. 95

București, 2 Noiembrie 1927
Bulev. Academiei 7 (Universitate)

Anex
Temeiul nr 1153/927

Domnule Președinte,

Răspunzând adresei Dvoastre cu
nr 1153/1927, avem onoare a vă aduce la
cunoștință că sântem de părere să se acorde
Primăriei Mangalia cuvenita autorizație pentru
desființarea morii din mijlocul orașului, cu
condițiunea ca, încă dela început, săpăturile să
se execute după normele ce vor fi stabilite de
noi la fața locului și sub supravegherea unui
delegat al Anor. Comisii și al Muzeului, -
dată fiind însemnătatea ~~arheologică~~ arheologică și istorică
a acestor localități.

Se face
Director, J. Andriessen

Domnule Sale

Domnului Președinte al Comisiei Monumentelor Istorice

1190

ii Lomb. Primăria Mangalia
Sew. Adm.

Ca urmare la adresa
Dr. Nr. 3004/18 Oct. a. c.
avem onoare a vă face
cunoscut că în urma
avizului Sr. Ingenierului
Național de Antichități
din Buc. cu Nr. 95/2 Lomb. a. c.
se aprobă desființarea
morilei din mijlocul orașului
Mangalia cu condiția ca
măla de la început să se
trăie să se execute după
normele ce se vor stabili
de Sr. Ingenier la fața
locului și sub supraveghere
măi de depart al C. M. J.
și al Sr. Ingenierului orașului fiind
însemnată în consecință veșnic
linierii a ne convinge
obsta în ce privește lucrările.

P₂.

J. din

ROMANIA

PRIMARIA ORASULUI MANGALIA

DIN

JUDETUL CONSTANTA

Serviciul Administrativ

No. 3004

1927 luna Octom. ziua 18

Sur. Andriescu

Domnule P R E S E D I N T E

Avem onoare a vă comunica că în mijlocul oraşului Mangalia există astăzi o movilă înaltă cam de 10-12 m.şi care ocupă o suprafaţă de teren de aproximativ 2.500 m.p,pe care comuna a hotărât să o desfinţeze pentru ca nivelându-se terenul să i se poată da o destinaţie folositoare şi tot o dată să putem face şi alinierile necesare.Vă rugăm deci a ne da autorizaţie să desfinţăm această movilă,iar în cazul când sar descoperi în ea antichităţi ne obligăm a vă aduce la cunoştinţă imediat pentru ca lucrarile să se facă sub directiva şi supravegerea D._tră.-

P R E S E D I N T E

Domniei Sale

Gh. Aldea

secretar,

E. Dimitrescu

Domnului Preşedinte al Comisiei Monomentelor Istorice
de pe lângă Ministerul Cultelor şi Artelor
Bucureşti

1153

29 oct.

9

12-1-97

12

Arhivul de Antichități
Loco

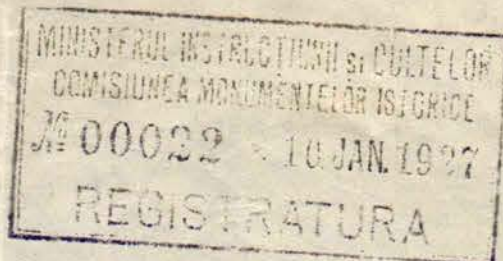
Avem onoare a vă invita
în original adresa Primăriei
Mangalia Nr. 3004 / 1153 / a.e.
rugându-vă să învești a vă
da arhivul asupra ~~deținutului~~
desfășurării muncii din mijlocul
Orasului Mangalia. —

P. r.

J. S.

ROMANIA
PRIMARIA ORASULUI MANGALIA
DIN
JUDEȚUL CONSTANȚA
SERVICIUL ADMINISTRATIV
No. 9

Anul 1927 luna Decembrie ziua 3

Domnule Director,

Primăria comunei noastre Mangalia având nevoie de a nivela
bulevardul Regina Maria depe Malul Mărei, ce pleacă dela vadul
ce coboară pe lângă vechiul local de primărie în port spre
Biserica Elenă .-A pus zilele acestea adică dupe serbătorile
Crăciunului lucrători pentru a face nivelarea și în dreptul lă-
calului primăriei a dat - chiar de la suprafață de un zid de
piatra gros de 3 metri și zidit cu blocuri mari patrute de pia-
tră, până acum fără nici o inscripție, iar alături și mai înainte
se văd multe asemenea urme de ziduri și deaceia vă rugăm să
bine voiți a dispoza să ni se trimeată un cunoscător de monu-
mente Istorice spre a vedea aceste ziduri căci comuna are ne-
voie să curețe și să construiască în mod sistematic bulevardul
sus menționat.-

Cu Nr. 244.

In original al
Glor. Muzeului National
Secretar
Ostrovsky

Domniei-Sale
Domnului Director al comisiunii Monumentelor Istorice Ministerul
Cultelor și artelor București

MINISTERUL CULTELOR ȘI ARTELOR

DIRECȚIUNEA
MUZEULUI NAȚIONAL DE ANTICHITĂȚI

No. 109.

L. nr. 683/C.M.I.

București, 16 Iulie 1925
Bulev. Academiei 7 (Universitate)

29/VII 25

Se va învâta în
Copie Mui. de lu-
tarea ca răspuns
la adresa acestuia.

Domnule Ministru, L. 1

Am citit de mai multe ori adresa Ministe-
rului de Interne care ne asigură „că toate terenurile
„vechei cetăți Callatis și deci basilica antică, precum
și celelalte locuri pe care se află monumente istorice,
„au fost scoase din parcelări, dându-le-se prin noul plan
„de sistematizare al orașului o nouă destinație tocmai
„pentru a fi conservate.” Am citit și am rămas adânc sur-
prins: Ministerului de Interne, ca și celui de Lucrări Publice,
ii sunt, se pare, indiferente insistențele noastre și pare
a nu fi cercetat nicio clipă cum stă chestiunea. După pla-
nul de parcelare se ni se prezintă întreaga cetate Callatis
e împărțită locuitorilor spre a fi distrusă. Poverhea cu
salvarea Zidului cetății prin crearea unui bulevard nu
e serioasă: Zidul e distrus până în temelii aproape peste
tot, prin urmare nu el ne interesează. Iar orașul antic,
cuprins între ziduri și conținând antichități de însemnă-
tate europeană (Callatis a jucat rol de istorie genera-
tă elenă și elenistică), e total fărâmițat în porci-
dale onorabilor turo-tătari locali.

Dacă Doamnă, Domnule Ministru, vreți
să faceți ceva pentru salvarea măcar în parte a însemna-

Domnulei Sale

Domnului Ministru al Cultelor și al Artelor.

735

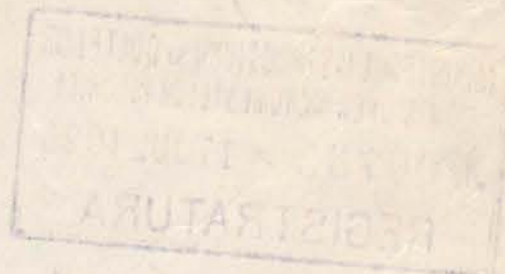
Rep. 5 Aug. 1925

Minist. de Interne
(Dir. comunale)

În referire la adr. dvs nr
12 164/1925 avem onoare a
vă mai întâi în copie răspunsul
d-lui prof. V. Părvan, directorul muzeului
de anticrități, cu privire la
exproprierea vechii cetăți Gallati.

A.

V.

lelor ruine dela ^{atunci} soluția cea mai
simplă și practică e umătoarea:

Pobruit articolului din Constituție care prevede expro-
prierea pentru interes istoric (paragraf introdus pe vremuri,
la Iași, tocmai după insistențele mele), să se ia pe seama
Comisiei Monumentelor Istorice toate bunurile virane și toate
curțile și grădinile goale din actualul târg al Mangaliei,
dându-se proprietarilor în schimb terenuri egale ori chiar
ceva mai mari din pământul statului de dincolo de zidu-
rile antice. Vom putea, astfel, ca și la Sarmizegetusa, unde
chestiunea se pune la fel, și va trebui rezolvită analog,
salvând măcar anumite porțiuni din terenul antic.

În felul acesta dacă săpătura din cutare loc va să de
o clădire prea importantă, de artă, vom face și sacrificiul
expropriii clădirii moderne învecinate; altfel ne vom mul-
țumi cu cercetările fragmentare, totuși însă foarte respec-
tabile, bunurile neclădite astăzi fiind foarte întinse, și știința
românească și bunul nume al țării nu vor avea decât de
câștigat.

Primit, Vă rog, Domnule Ministru, încredințarea
înaltei noastre considerațiuni.

Director, V. Jovan

ROMANIA

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECTIUNEA COMUNALA

No. 12164/C/925

Cu anexe

12-1-925

Bucuresti.

MINISTERUL CULTELOR SI ARTELOR
2 JUL 1925 34175
REGISTRATURA GENERALA

D.M.I.
ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILA 5
14/III 24

Planul si lucrările se vor înainta
dnei Prof. V. Paroian spre a ne da
avizul sau ca Director al Muzeu-
lui National si "Museum" si Com.
Mon. Ist. etc.

Lof

MINISTERUL INSTRUCTIUNII SI CULTELOR
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE
Nr 00683 * - 3 JUL 1925
REGISTRATURA

La răspuns se va menționa și data exactă a ordinului.

In referire la adresa Dvs. Nr 485/925, C.M.I., avem onoarea

a vă înainta în original planul de parcelare și sistematizare
al orașului Mangalia, împreună cu jurnalul consiliului tehnic
superior Nr 139, prin care se aprobă sus menționatul plan și
din care reiese că, toate terenurile vechii cetăți "Calatis" și
deci Bazilica Antica, precum și celelalte locuri pe cari se
află monumente istorice, au fost scoase din parcelări, dându-li-
se prin noul plan de sistematizare al orașului anume destinații
uni, tocmai pentru a fi conservate. - Astfel Bazilica de pe
malul mării a fost incorporată în parcul nou creat, iar pe
ambele laturi ale zidurilor ce împrejmuesc cetatea, s'au
creat anume bulevarde prevăzute cu plantațiuni, tocmai pentru
păzirea și conservarea cetății. -

./.

DOMNULUI PRESEDINTE AL COMISIUNEI MONUMENTELOR ISTORICE STRADA GENERAL

BERTHELOT No. 26. -

Imprimeria Statului.

Aducându-vă la cunoștință cele de mai sus avem onoare a vă
ruga să binevoiți a ne comunica avizul Dvs. în această chestiune,
odată cu restituirea anexelor. -

P. MINISTRU

A. Crasnar

DIRECTOR GENERAL

C. Colovan

N. 683 24 p. 14 Iulie 1925

*Șcu. Director al Muzeului
de Ist. Chetate.*

Aveam onoare a va înmîna
în copie obiectul Muzeului
de Interne N. 12164/C/925,
împreună cu planul anexat
în original; rugându-vă
sa binevoiți a ne da originea
cu colitatie de Director al Muzeului
Notiului și Aveam onoare a
C. A. Z. -

A.

D.

12-1-925 17
Exp. 8 Mai
Prim de Pârvan

MINISTERUL INSTRUCTIUNII SI CULTELOR
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE
J 00485 * - 6 MAI 1925
REGISTRATURA

Ministerul de Interne

D.M.I.
ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILA

Comisiunea noastră, în ^{sedinta} din 7 Mai a.c.
în urma celor relatate de d-nii ^{membri} S. Antonescu
si V. Pârvan cu privire la tablourile de parce-
lare întocmite în vederea exproprierii terenului
pe care se află o veche si importantă cetate
grecească, dela Mangalia, ~~a hotărât să intervină~~
vă rogă să interveniți cât mai grabnic
pentru oprirea acestei exproprieri, întrucât
Constitutia însuși prin art. . . opreste
asemenea exproprieri.

În schimb demobilizatilor cari urmează a fi
improprietați pe aceste locuri, li s'ar putea da
da în afara de raza cetății antice, terenuri de
improprietare.

Primiti etc.

S. S.

C O P I E depe adresa Ministerului
de Interne Dir.Comunală No 12164/925 înreg.la C.M.I.
sub No 683 .-

DOMNULE PRESEDINTE,

În referire la adresa D-v Nr.485/925,C.M.I.,avem
onoare a vă înainta în original planul de parcelare și
sistemalizare al orașului Mangalia,împreună cu jurnalul
consiliului tehnic superior Nr.139,prin care se aprobă sus
menționatul plan și din care reese că toate terenurile
vechei cetăți " Calatis" și deci Bazilica Antica,precum
și celelalte locuri pe cari se află monumente istorice,
au fost scoase din parcelări,dându-li-se prin noul plan
de sistemalizare al orașului anume destinațiuni,tocmai
pentru a fi conservate.-Astfel Bazilica depe malul mării
a fost incorporată în parcul nou creiat,iar pe ambele
laturi ale zidurilor ce împrejmuesc cetatea,s'au creiat ar
anume bulevard e prevăzute cu plantațiuni,tocmai pentru
păzirea și conservarea cetății.-

Aducându-vă la cunoștință cele de mai sus avem
onoare a vă ruga să bine-voiți a ne comunica avizul D-v,
În această chestiune odată cu restituirea anexelor.-

P. M I N I S T R U (SS) Al.Crăsnaru

DIRECTOR-GENERAL

(SS)Indescifrabil

p.conformitate M.Mihail

Domnului PRESEDINTE al Comisiunii Monumentelor Istorice.